OPIDACP

Marks - 75

Time - 2 1/2 hrs

N.B. 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks. (15 Marks Each)

1) Explain multi- religious and multi- linguistic nature of Indian society.

OR

- 1) Explain Urban Rural population and its characteristics.
- 2) Discuss various types of violence inflicted on Indian women.

OR

- 2) What is blindness? What are its causes and symptoms?
- 3) What are the characteristics of caste? What social inequalities are caused by the caste system?

OR

- 3) What is communalism? State the causative factors for communalism?
- 4) Explain the Preamble to the Constitution of India.

OF

- 4) Discuss the fundamental duties of citizens of India.
- 5) Explain the term 'Political Party.' Discuss the basic features of party system in India.

OR

5) Discuss the participation of women in Indian Politics.

गुण – ७५

वेळ - २ १/२ तास

- स्चना १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
  - २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी १५)
- श) भारतीय समाजाचे बहु-धर्मिय व बहु-भाषिक स्वरुप स्पष्ट करा.किंवा
- १) शहरी- ग्रामीण लोकसंख्या व त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- २) भारतीय स्त्रियांवर लादल्या जाणाऱ्या विविध प्रकारच्या हिंसाचाराची चर्चा करा. किंवा
- २)अंधत्व म्हणजे काय? त्याची कारणे व लक्षणे काय आहेत?
- ३)जातीची वैशिष्ट्ये काय आहेत? जात व्यवस्थेमुळे कोणती सामाजिक विषमता निर्माण होते? किंवा
- ३)जमातवाद म्हणजे काय?जमातवादास कारणीभूत ठरणारे घटक लिहा.
- ४)भारतीय घटनेचे प्रास्ताविक स्पष्ट करा.

किंवा

४)भारतीय नागरिकांची मूलभूत कर्तव्ये लिहा.

५)'राजिकय पक्ष' ही संकल्पना स्पष्ट करा.भारतातील पक्ष पद्धतीच्या प्रमुख वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

किंवा

५)भारतीय स्त्रियांच्या राजकीय सहभागाची चर्चा करा.